

Godkendelse af Vores Elnet A/S' tarifmetode med afvigelse fra Green Power Denmarks branchevejledning om producentbetaling

Udskriftsdato: 26.5.2025 14:06

Sagsnr.: 23/01234

Afgørelsesdato: 2.7.2024

Resume

Afgørelse om godkendelse af anmeldt metode for producentbetaling (standardtilslutningsbidrag og indfødningsstariffer) med afvigelser vedr. geozoneopdatering, som vil blive opdateret ugentligt fremfor årligt.

Indholdsfortegnelse

Resumé	5
Afgørelse	6
Sagsfremstilling	7
Baggrund om branchevejledningen om producentbetaling	7
Sagens forløb	8
Baggrund for den anmeldte afvigelse til branchevejledningen om producentbetaling	8
Kilde: TREFOR El-net	9
Kilde: TREFOR El-net	10
Indhold af den anmeldte metode med afvigelse fra Green Power Danmarks branchevejledning	11
Ugentlig geozoneopdatering i praksis	11
Fremsendelse af et tilslutningstilbud giver ikke anledning til zoneændring	11
Zonerne opdateres om mandagen	11
Fastsættelse af standardtilslutningsbidrag	11
Kunden stiller sikkerhed	11
Flere nettilslutningsaftaler i den samme uge	11
Når en nettilslutningsaftale ophæves	12
Offentliggørelse af restkapaciteter	12
Kilde: TREFOR El-net	13
Zoneopdateringen kan ses på Green Power Danmarks kort	13
Anvendelsesområde	14
Figur 5: Illustration af anvendelsen af dynamisk geozoneopdatering på tværs af netbevillingsområder og geozoner	15
Kilde: Vores Elnet	15
Forholdet mellem overliggende og underliggende netvirksomheder	15
Kilde: Vores Elnet	16
Orientering om nye tilslutningsaftaler	16
Kilde: Vores Elnet	17

Sagens parter	17
Høring	18
Retsgrundlag	18
Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)	18
Elmarkedsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet)	19
Metodebekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dks metoder for fastsættelse af tariffer m.v.)	20
Forsyningstilsynets begrundelse for afgørelsen	21
Omkostningsægthed	22
Gennemsigtighed	22
Understøttelse af systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler	23
Anvendelsestidspunkt for metoden og varigheden af godkendelsen	24
Vejledning	24
Offentliggørelse af afgørelsen	24
Klagevejledning	24

Godkendelse af Vores Elnet A/S' tarifmetode med afvigelse fra Green Power Danmarks branchevejledning om producentbetaling

2. juli 2024

J.nr.: CaseNo: 23/01234
HEME

Resumé

Denne sag drejer sig om Vores Elnet A/S' (CVR-nummer 25587987 – herefter Vores Elnet eller netvirksomheden) metode for producentbetaling, som Vores Elnet har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 24. maj 2023 og genanmeldt i form af en revideret metode den 22. marts 2024. Vores Elnet vil gerne kunne anvende metoden som erstatning for den metode for producentbetaling, som Forsyningstilsynets godkendte den 29. juli 2022, og som er baseret på Green Power Danmarks branchevejledning om producentbetaling (herefter Branchevejledningen).

Branchevejledningen kan danne baggrund for metoder for 1) standardtilslutningsbidrag og 2) indfødningsstariffer. Standardtilslutningsbidraget er en engangsbetaling, som producenter betaler ved tilslutning af nye anlæg. Tilslutningsbidraget er geografisk differentieret, hvilket betyder, at hver tilslutningspunkt i en given geozone kan være produktionsdomineret område (rød zone), forbrugsdomineret område (grøn zone) eller blandet net (gul zone). Farven på geozonen har væsentlig betydning for tilslutningsbidragets størrelse, hvorfor en ændring af geozonens farve (herefter kategori) har betydning for både producenterne og for netvirksomhedernes indkomster/dækning af omkostninger.

Vores Elnets metode følger Branchevejledningen, dog med nogle afvigelser. Afvigelserne består overordnet i følgende elementer:

1) Geozonerne opdateres ugentligt frem for årligt.

For at geozonernes kategorier afspejler de ændringer i zonerne, som er afstedkommet efter nye tilslutningsaftaler, bliver geozonernes kategorier opdateret om mandagen.

Disse hyppigere opdateringer gør, at anlægsejerne betaler for det til hver tid opdaterede tilslutningsbidrag baseret på geozonens kategori.

2) Resterende kapaciteter til kategoriskift offentliggøres.

Vores Elnet offentliggøre de resterende kapaciteter til kategoriskift i de enkelte geozoner ved den ugentlige opdatering. Det betyder i praksis, at anlægsejerne har mulighed for at se, hvorvidt zonen er tæt på eller væk fra karaktarskift. Overblikket over muligheder (stor kapacitet før zonen skifter kategori) og risici (for lidt kapacitet før zonen skifter kategori) bidrager til forudsigelighed, dermed gør metoden gennemsigtig.

Forsyningstilsynet har i sin tilkendegivelse af 24. juni 2022 vurderet, at Branchevejledningen er i overensstemmelse med de bestemmelser i elmarkedsforordningen og elforsyningsloven, som indeholder de materielle kriterier af relevans for en metode med producentbetaling i distributionsnettet.

Den anmeldte metode giver efter tilsynets vurdering anledning til at vurdere afvigelserne fra Branchevejledningen i forhold til kriterierne om omkostningsægthed og gennemsigtighed fastsat i elmarkedsforordningen og elforsyningsloven. Ligeledes giver afvigelsen tilsynet anledning til at vurdere afvigelsen i forhold til, om metoden på neutral vis understøtter systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til producenter, som er endnu et kriterie fastsat i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet vurderer, at Vores Elnets metode lever op til kravene om omkostningsægthed og gennemsigtighed, ligesom tilsynet vurderer, at metoden understøtter systemets samlede effektivitet. Tilsynet har på dette grundlag godkendt den anmeldte metode med afvigelser fra Branchevejledningen, dog med vilkår.

Vilkårene indebærer, at metoden først kan anvendes, når Vores Elnet offentliggør løbende opdateringer af geozonernes kategori og resterende kapacitet i den enkelte zone, så zonens kategori/farve kan ses både på Vores Elnets hjemmeside og på Green Power Denmark's geozonekort uden uoverensstemmelser mellem de to steder.

Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at offentliggørelsen af opdateringer og restkapaciteter vil kunne sættes i drift inden for seks måneders fra tilsynets godkendelse af metoden, og at Vores Elnet giver tilsynet en meddelelse, når metoden tages i anvendelse.

Trods afvigelserne baserer metoden sig på Branchevejledningen, som Forsyningstilsynet har taget til efterretning for en periode frem til udgangen af 2026. Som konsekvens heraf er endnu et vilkår for godkendelsen af den anmeldte metode, at metoden kun er godkendt for en periode frem til udgangen af 2026.

Afgørelse

Forsyningstilsynet godkender hermed den metode om dynamisk geozoneopdatering, som Vores Elnet har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 24. maj 2023 og genanmeldt i form af en revideret metode den 22. marts 2024.

Nærværende afgørelse erstatter Forsyningstilsynets godkendelse af den 29. juli 2022, af Vores Elnets metode for producentbetaling (tilsynets j.nr.: 22/01516).

Godkendelsen er baseret på følgende vilkår:

- 1) Vores Elnet kan tage metoden i anvendelse, når Vores Elnet i praksis kan offentliggøre opdateringer af de såkaldte geozoners kategori og resterende kapacitet i den enkelte zone, så zonens kategori/farve kan ses både på Vores Elnet hjemmeside og på Green Power Denmark's geozonekort uden uoverensstemmelser mellem de to steder. Den resterende kapacitet i den

enkelte zone skal offentliggøres på Vores Elnets hjemmeside og evt. via et link på Green Power Denmark's hjemmeside. Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at offentliggørelsen af opdateringer og restkapaciteter vil kunne sættes i drift inden for seks måneders fra tilsynets godkendelse af metoden. I den forbindelse giver Vores Elnet tilsynet en meddelelse, når metoden tages i anvendelse.

2) Godkendelsen er tidsbegrænset til og med den 31. december 2026.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens¹ § 73 a, stk. 1, jf. elforsyningslovens § 73 samt elmarkedsforordningens² artikel 18, stk. 1, 1. og 2. led, samt metodebekendtgørelsens³ § 1, stk. 2, og § 4.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

Sagsfremstilling

Baggrund om branchevejledningen om producentbetaling

Forsyningstilsynet har den 24. juni 2022 taget Green Power Denmark's branchevejledning for producentbetaling i eldistributionsnettet (herefter Branchevejledningen) til efterretning for en periode frem til udgangen af 2026 (tilsynets j.nr. 22/00445).

Branchevejledningen kan danne baggrund for metoder for 1) standardtilslutningsbidrag og 2) indfødningsstariffer. Standardtilslutningsbidraget er en engangsbeløb, som producenter betaler ved tilslutning af nye anlæg. Tilslutningsbidraget er geografisk differentieret, hvilket betyder, at hver tilslutningspunkt i en given geozone kan være produktionsdomineret område (rød zone), forbrugsdomineret område (grøn zone) eller blandet net (gul zone). Farven på geozonen har væsentlig betydning for tilslutningsbidragets størrelse, hvorfor en ændring af geozonens farve (herefter kategori) har betydning for både producenterne og for netvirksomhedernes indkomster/dækning af omkostninger.

Green Power Denmark har som en del af Branchevejledningen udarbejdet et kort over de beskrevne geozoner og opdaterer kortet årligt på sin hjemmeside.

Ifølge Branchevejledningen opdateres geozonernes kategori på baggrund af dels indgåede nettilslutningsaftaler for endnu ikke idriftsatte forbrugsanlæg og produktionsanlæg over 5 MW, dels udvekslingsdata for indfødnings til og afgang fra 132-150 kV-nettet.

¹ Bekendtgørelse af lov om elforsyning (Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet

³ Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

Sagens forløb

Vores Elnet har den 24. maj 2023 sammen med tre andre netvirksomheder anmeldt en tarifmetode, der afviger fra Branchevejledningen, til Forsyningstilsynets godkendelse efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 1. De tre andre netvirksomheder er TREFOR Elnet A/S, TREFOR Elnet Øst A/S og Dinel A/S. De fire netvirksomheder omtales herefter efterfølgende som Netvirksomhederne.

Vedlagt anmeldelsen var anmeldelsesbrev og en metodebeskrivelse. Netvirksomhederne har efterfølgende besvaret en række opklarende spørgsmål, som Forsyningstilsynet har stillet til den anmeldte metode, senest ved en mail fra Netvirksomhedernes repræsentant den 17. maj 2024.

Forsyningstilsynet har desuden afholdt møder med Netvirksomhederne og deres repræsentant henholdsvis den 28. juni 2023, den 18. september 2023 og den 8. december 2023 for nærmere at afklare indholdet af metoden.

Disse afklaringer har ført til, at Netvirksomhederne anmeldte en revideret metode til Forsyningstilsynets godkendelse den 22. marts 2024. Denne reviderede metode erstatter metoden anmeldt den 24. maj 2023. Det er den reviderede metode fra 22. marts 2022, som er genstand for nærværende afgørelse.

Baggrund for den anmeldte afvigelse til branchevejledningen om producentbetaling

Vores Elnet anvender i dag en metode for producentbetaling, som ikke indeholder afvigelser fra Branchevejledningen. Forsyningstilsynet godkendte Vores Elnets metode for producentbetaling af standardtilslutningsbidrag og indfødningsstariffer den 8. juli 2022 (journalnummer 22/01516).

Vores Elnet har anført i forbindelse med anmeldelsen til Forsyningstilsynets godkendelse af den metode, som er genstand for nærværende afgørelse, at Vores Elnet oplever et højt antal henvendelser om tilslutning af produktionsanlæg og forbrugsanlæg over 5 MW.

Vores Elnet anfører i sit anmeldelsesbrev, at:

"Netsituationen i TREFOR Elnet's netbevillingsområde og nye anlægs effektstørrelse betyder, at blot én større yderligere nettilslutningsaftale vil kunne ændre kategoriseringen af den geozone, hvor anlægget placeres".

Vores Elnet har i øvrigt oplyst, der er en risiko for, at omkostningerne til nettilslutning og udbygning af det kollektive elnet ikke i alle tilfælde vil blive opkrævet fra den kundekategori, som giver anledning til omkostningen. Det skyldes det store antal MW, som skal indpasses i netbevillingsområdet under den nuværende årlige opdateringskadence. For at formindske denne risiko ønsker Vores Elnet med den anmeldte metode at kunne anvende en hyppigere opdateringskadence, hvorved Vores Elnet ugentligt kan opdatere kategorien af de geozoner, som Vores Elnet har ansvaret for at opdatere, jf. Vores Elnet metode for producentbetaling.

Vores Elnet har efter Forsyningstilsynets anmodning sendt en beskrivelse af et eksempel på, hvordan en for sen opdatering af geozoner efter Vores Elnets opfattelse

fører til krydssubsidiering mellem forbrugere og producenter, og hvordan en dynamisk opdatering formindsker risikoen for krydssubsidiering.

Vores Elnet anfører således:

"Eksempel:

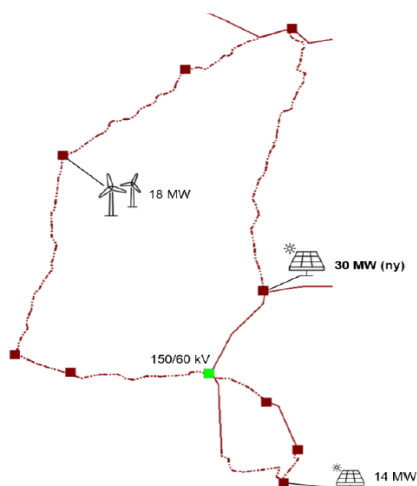
Et 30 MW solcelleanlæg (Anlæg 1) skal tilsluttes på 60 kV niveau i en grøn geozone, se figur neden for.

Der er tilstrækkelig ledig kapacitet til, at anlægget kan tilsluttes uden forstærkning af det bagvedliggende distributionsnet. Dermed består netselskabets primære omkostninger i at udbygge nærmeste 60 kV station, således anlægget kan tilsluttes.

Det lave tilslutningsbidrag i den grønne geozone (4,2 mio. kr.) passer omtrentligt til de faktiske tilslutningsomkostninger. Anlægget bliver derved tilsluttet på omkostningsægte vilkår:

Indgåelse af nettilslutningsaftale for Anlæg 1 vil medføre, at geozonen skifter fra grøn til gul ved næste opdatering på baggrund af en ændret energiudveksling i stationen mod Energinet (150/60 kV).

Figur 1: Tilslutning af en anlæg i en grøn geozone, hvor det er tilstrækkelige ledig kapacitet til.

Omkostning	Pris [mio. kr.]
Tilslutningsbidrag (grøn zone)	4,2
60 kV tilslutningsfelt	-1,2
Udvidelse af 60 kV samleskinne	-2,0
Reaktorspole/slukkespole	-0,5
I alt	+0,5

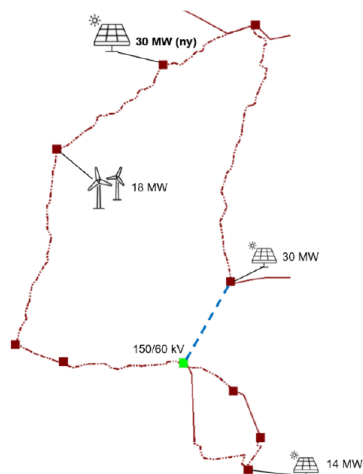
Kilde: TREFOR EI-net

Et stykke tid efter indgåelse af nettilslutningsaftalen for Anlæg 1 tilmeldes endnu et anlæg på 30 MW, Anlæg 2, se figur neden for.

Der er ikke længere tilstrækkelig ledig kapacitet, og tilslutning af anlægget er derfor betinget af, at en 5 km lang 60 kV forbindelse forstærkes. Netselskabets omkostninger vil med en opdateret geozonefarve tilnærmelsesvis stemme overens med et gult tilslutningsbidrag (10,8 mio. kr.). Et grønt tilslutningsbidrag (4,2 mio. kr., uden opdatering af geozonefarven) vil resultere i, at bidraget langt fra vil dække tilslutningsomkostningerne:

Omkostningsægheden for Anlæg 2 afhænger derved af, om geozonen opdateres i tidsrummet mellem indgåelse af den første nettilslutningsaftale (Anlæg 1) og den anden nettilslutningsaftale (Anlæg 2).

Figur 2: Tilslutning af en anlæg i en grøn geozone, hvor det ikke er tilstrækkelige ledig kapacitet til.

Omkostning – Grøn geozone	Pris [mio. kr.]
Tilslutningsbidrag (grøn zone)	4,2
60 kV tilslutningsfelt	-1,2
Udvidelse af 60 kV samleskinne	-2,0
Reaktorspole/slukkespole	-0,5
60 kV kabel (5 km)	-8,0
I alt	-7,5

Omkostning – Gul geozone	Pris [mio. kr.]
Tilslutningsbidrag (gul zone)	10,8
60 kV tilslutningsfelt	-1,2
Udvidelse af 60 kV samleskinne	-2,0
Reaktorspole/slukkespole	-0,5
60 kV kabel (5 km)	-8,0
I alt	-0,9

Kilde: TREFOR El-net

Vores Elnet har anført, at med en årlig opdatering af geozonerne vil der være en stor risiko for, at opdateringen ikke finder sted inden indgåelse af den anden tilslutningsaftale (Anlæg 2). I så fald opstår der ifølge Vores Elnet en underdækning, og på baggrund heraf kan netvirksomheden ansøge Forsyningstilsynet om forhøjelse af sin indtægtsramme.

En forhøjelse af indtægtsrammen indebærer, at netvirksomheden kan opkræve forhøjelsesbeløbet, som svarer til meromkostningerne ved tilslutning af produktionsanlæg (VE-anlæg). Dog kan forhøjelsen efter Branchevejledningen ikke opkræves, da den ikke indeholder en mekanisme for opkrævning af differencer opstået i tilslutningsbidraget.

Årsagen til, at man ikke kan opkræve sådanne differencer er, at tilslutningsbidraget i Branchevejledningen er et såkaldt dybt tilslutningsbidrag. Det betyder, at producenter forudbetaler et engangsbeløb, som dækker alle omkostninger, der er forbundet med investering i både selve tilslutningen og forstærkning af bagvedliggende net.

Et dybt tilslutningsbidrag medfører i øvrigt, at producenter ikke betaler en løbende tarif. Konsekvensen heraf er, at underdækningen, som er afstedkommet pga. et ikke omkostningsægte/for sent opdateret tilslutningsbidrag ikke betales af producenterne. Dette indebærer efter Vores Elnets vurdering, at det vil være forbrugerne, der kommer til at betale en eventuel manglende dækning, hvis tilslutningsbidraget ikke dækker de faktiske tilslutningsomkostninger.

Den løbende indfødningsstarif, som er et element i Branchevejledningen dækker heller ikke kapitalomkostninger. Indfødningsstariffen dækker til gengæld omkostninger til nettab, drift og vedligeholdelse.

Vores Elnet har desuden oplyst, at motivationen bag Vores Elnets ønske om at indføre dynamiske geozoner har været ønsket om omkostningsæghed og at undgå krydssubsidiering på tværs af kundegrupper.

Indhold af den anmeldte metode med afvigelse fra Green Power Denmark branchevejledning

Ugentlig geozoneopdatering i praksis

Med den anmeldte metode med afvigelse fra Branchevejledningen vil Vores Elnet opdatere geozoners kategori ugentligt ved tilføjelse af generiske profiler for nyindgåede nettilslutningsaftaler for forbrugsanlæg og produktionsanlæg over 5 MW til geozonens historiske udvekslingsdata, som tilsammen danner grundlag for geozonens kategori. Dette betegnes herefter som "dynamisk geozoneopdatering".

Fremsendelse af et tilslutningstilbud giver ikke anledning til zoneændring

Et tilbud fra netvirksomheden om nettilslutningsaftale (NTA) til en kunde giver ikke anledning til et ændret grundlag for opgørelse af en geozones kategori. Det sker i kraft af metoden på tidspunktet for kundens underskrift af NTA'en. Først på dette tidspunkt er der indgået en aftale med kunden, hvilket muligvis kan ændre grundlaget for geozones kategori.

Zonerne opdateres om mandagen

Den generiske profil indarbejdes ifølge metoden inden for 5 hverdage, og såfremt dette fører til en ændret geozonekategori, træder denne i kraft den efterfølgende mandag kl. 07:00, og fra dette tidspunkt har opdateringen virkning.

Fastsættelse af standardtilslutningsbidrag

Et kommende produktionsanlægs standardtilslutningsbidrag fastsættes ifølge metoden på tidspunktet for Vores Elnets fremsendelse af nettilslutningsaftalen til underskrift hos kunden.

Kunden stiller sikkerhed

Kunden stiller samtidig med underskriften et depositum, og netvirksomheden går herefter i gang med at detailplanlægge og udføre tilslutningen.

Flere nettilslutningsaftaler i den samme uge

Hvis netvirksomheden afsender et tilbud om en nettilslutningsaftaler i samme geozone til en kunde umiddelbart efter afsendelse af et NTA-tilbud til en anden kunde (inden dennes underskrift), bliver det med samme geozonekategori. Tilbuddet gælder ifølge metoden i 30 dage og er uafhængigt af ændringer i geozonekategorien denne periode. Dette følger af, at geozonekategorien (i givet fald) først ændres, når en NTA er underskrevet, og at tilslutningsbidraget fastsættes ved netvirksomhedens fremsendelse af NTA'en.

Når en nettilslutningsaftale ophæves

Når en underskrevet nettilslutningsaftale annulleres eller ophæves, fjernes anlæggets generiske profil fra geozonens samlede årsdatapofil inden for 5 hverdage, og en evt. ændring i geozonekategori vil træde i kraft efterfølgende mandag. Vores Elnet har oplyst, at det ikke er typisk, at indgåede NTA'er efterfølgende annulleres/ophæves, men forekomsten understreger efter selskabernes vurdering behovet for en dynamisk opdatering og dermed et omkostningsægte grundlag for fastsættelse af tilslutningsbidrag.

Offentliggørelse af restkapaciteter

Den anmeldte metode med afvigelse fra Branchevejledningen indebærer desuden, at Vores Elnet offentliggør resterende kapaciteter til kategoriskift i de enkelte geozoner ved ugentlige opdateringer.

Ifølge metoden er en geozones restkapacitet udtryk for den kapacitet, hvormed der kan indgås nettilslutningsaftaler større end 5 MW, før en geozone skifter kategori. Kapaciteten svarer til de pågældende produktionsanlægs indfødningsomfang til nettet – eller det maksimale leverings-omfang, hvis der er tale om et forbrugsanlæg.

Vores Elnet har oplyst, at restkapaciteten ikke er et udtryk for en ledig kapacitet i nettet i forhold til et forstærkningsbehov, men alene relaterer sig til de kriterier for geozonekategorier fra Branchemodellen for producentbetaling, som også anvendes i metoden. I Branchevejledningen er det maksimaleffekt af produktion eller forbrug, der definerer udbygningsbehovet under en station. Derfor er maksimaludvekslingen med en 132-150/10-60kV-station indikator for, om forbrug eller produktion driver effektbehovet.

Restkapaciteterne opdateres efter samme proces som geozonekortet.

Nedenfor er gengivet Vores Elnets beskrivelse af måden, som en ny tilslutningsaftale påvirker geozonekategori og restkapacitetet i den enkelte geozone. Vores Elnet har således anført:

"Restkapaciteten angives i MW for begge kategorier, som en pågældende geozone har mulighed for at skifte til, samt for hhv. vind, sol og forbrug på baggrund af generiske profiler. Der kan evt. være tale om andre generiske profiler. For en given geozone vil én af følgende tabeller derved angives afhængigt af geozonens aktuelle kategori:

Sol		50	100
Vind		40	85
Forbrug			

Tabel 1 - Restkapaciter i grøn geozone

Sol			50
Vind			40
Forbrug	25		

Tabel 2 - Restkapaciteter i gul geozone

Sol			
Vind			
Forbrug	50	25	

Tabel 3 - Restkapaciteter i rød geozone

Kilde: TREFOR EI-net

At restkapaciteten i Tabel 1 f.eks. er "40" for "Vind" i den gule kolonne og "85" i den røde kolonne betyder, at tilslutning af en vindmøllepark med 40 MW i indfødningsomfang resulterer i, at geozonen skifter kategori fra grøn til gul, mens 85 MW i indfødningsomfang resulterer i, at geozonen skifter til rød. Det specifikke antal MW er bestemt ud fra, at vindmølleparkens generiske profil lægges oveni den eksisterende energiudveksling i geozonen. Samme geozone kan f.eks. have 50 MW i restkapacitet for solceller, før den skifter fra grøn til gul, fordi den generiske profil for solcelleanlæg har færre fuldlasttimer på et år.

Hvis der i geozonen for Tabel 1 underskrives en NTA på et 70 MW solcelleanlæg, vil det resultere i, at efterfølgende anlægsejere skal betale gult tilslutningsbidrag. Skrives der i stedet under på en NTA på 30 MW sol, vil geozonen ikke skifte kategori, men den pågældende restkapacitet vil falde til 20 MW.

I f.eks. tabel 3 (restkapaciteter i rød geozone) vil indgåelse af en ny NTA med et forbrugsanlæg med et leveringsomfang på 30 MW indebære, at geozonen skifter til gul kategori (restkapaciteten er før indgåelsen angivet til 25 MW vedr. forbrug) .

Hvis det nye forbrugsanlæg derimod har et leveringsomfang på 10 MW vil geozonen ikke skifte kategori. I dette tilfælde vil restkapaciteten for forbrug skifte til 15 MW (til gul kategori) og 40 MW (til grøn kategori).

Vores Elnet har desuden anført i metoden, at netvirksomheden i den indledende proces om udarbejdelse af tilbud om nettilslutning vil henvise kommende potentielle anlægsejere til de offentliggjorte restkapaciteter og herunder orientere om muligheden for kategoriskift af geozonen frem til fremsendelse af et tilbud om nettilslutning.

Zoneopdateringen kan ses på Green Power Denmarks kort

Vores Elnet offentliggør løbende opdateringer af geozonernes kategori og resterende kapacitet i den enkelte zone på både Vores Elnets hjemmeside og Green Power Denmarks geozonekort. Vores Elnet har oplyst, at deres IT-understøttelse for

offentliggørelsen endnu ikke er klar til at blive sat i drift, men så snart metoden måtte blive godkendt af Forsyningstilsynet, vil Vores Elnet idriftsætte den IT-understøttelse, der muliggør offentliggørelsen.

Vores Elnet har anført i øvrigt:

Kunden vil - i øvrigt og uafhængigt af vilkåret om dynamiske geozoner - også informeres om, at deres anviste nettilslutningspunkt og evt. spændingsniveau kan ændre sig, hvis der indgås nettilslutningsaftale om andre projekter. I tilfælde af to forespørgsler på projekter i samme område vil den projektudvikler, der først er i stand til at lægge sig fast på en anlægsstørrelse og garantere en sikkerhedsstillelse komme "først i køen" i forhold til at indgå nettilslutningsaftale. Dette princip gælder både før og efter implementering af vilkåret om dynamiske geozoner.

Anvendelsesområde

Den dynamiske geozoneopdatering vil skulle ske for geozoner, som Vores Elnet har ansvaret for at opdatere, idet metoden skal anvendes inden for Vores Elnets netbevillingsområde.

Geozonerne kan imidlertid med Branchevejledningen strække sig over mere end én netvirksomheds bevillingsområde, men det fremgår af den anmeldte metode, at den dynamiske geozoneopdatering ikke finder anvendelse i geozoner eller dele af geozoner beliggende i sideliggende og underliggende netvirksomheders bevillingsområder, som Vores Elnet har ansvaret for at opdatere.

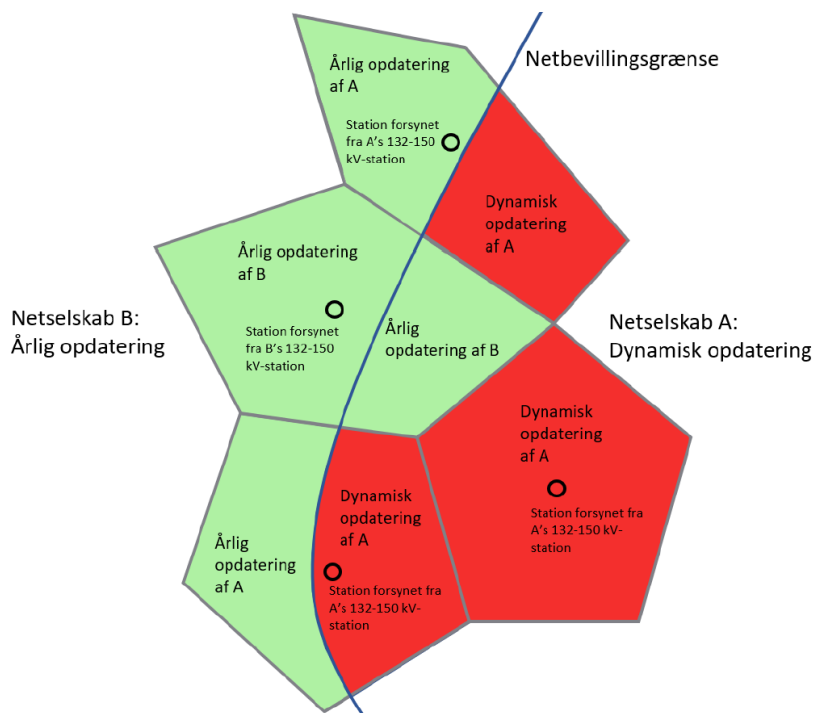
Vores Elnet har i metoden beskrevet denne ansvarsfordeling som så:

Figur 1 illustrerer anvendelsen af dynamisk geozoneopdatering. Netselskab A anvender dynamisk geozoneopdatering og netselskab B opdaterer geozonekategorier årligt jf. den godkendte metode. Grænsen mellem netbevillingsområder er den blå linje.

- For geozoner, som A har ansvaret for at opdatere, opdateres den del, som er beliggende i A's netbevillingsområde, dynamisk af A.
- For geozoner, som B har ansvaret for at opdatere, men som er helt eller delvist beliggende i A's netbevillingsområde, opdateres den del, der er i A's netbevillingsområde, årligt af B.
- For geozoner, som A har ansvaret for at opdatere, men som er helt eller delvist beliggende i B's netbevillingsområde, opdateres den del, der er i B's netbevillingsområde, årligt af A.

Bemærk at den øverste station i figur 1 tilhører en geozone, som A har ansvaret for at opdatere, selvom den underliggende station er beliggende i B's netbevillingsområde.

Figur 5: Illustration af anvendelsen af dynamisk geozoneopdatering på tværs af netbevillingsområder og geozoner

Kilde: Vores Elnet

Vores Elnet anfører i øvrigt, at den dynamiske geozoneopdatering ikke finder anvendelse:

- I Vores Elnets netbevillingsområde beliggende i geozoner, som Vores Elnet ikke har ansvaret for at opdatere. Dvs. hvor den 132-150/10-60 kV-station, som definerer geozonen, ligger i et sideliggende netsselskabs netbevillingsområde. Hvis det sideliggende netselskab også anvender dynamisk geozoneopdatering, får det sideliggende netselskabs dynamiske geozoneopdatering dog virkning i Vores Elnets netbevillingsområde.
- I geozoner eller dele af geozoner beliggende i sideliggende og underliggende netselskabers netbevillingsområder, som Vores Elnet har ansvaret for at opdatere. Hvis det sideliggende eller underliggende netselskab anvender dynamisk geozoneopdatering, får Vores Elnets dynamiske geozoneopdatering dog virkning i det sideliggende eller underliggende netvirksomheds netbevillingsområde.

Uden for Vores Elnets netbevillingsområde opdateres geozonekategorien således fortsat årligt af Vores Elnet, medmindre det pågældende netselskab selv anvender dynamisk geozoneopdatering.

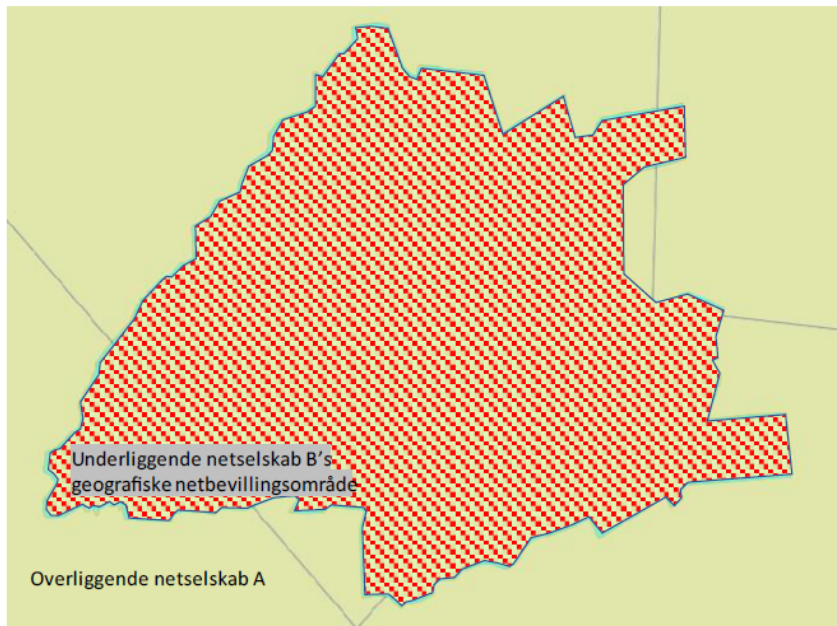
Forholdet mellem overliggende og underliggende netvirksomheder

Angående forholdet mellem overliggende og underliggende netvirksomheder har Vores Elnet anført:

Underliggende netvirksomheders bevillingsområder er afgrænset ved kundefategori (tilslutningspunkt), hvorfor der kan være to geozonekategorier og opdateringskadencer på den samme geografiske beliggenhed: Én for det underliggende netvirksomheds kundefategorier og én for Vores Elnets kundefategorier. Dette er illustreret i figuren nedenfor. Hvis den underliggende netvirksomhed anvender dynamisk geozoneopdatering, vil geozonekategorien i det underliggende netvirksomheds

bevillingsområde dog følge geozoneopdateringen fra Vores Elnet, da Vores Elnet har ansvaret for at opdatere zonen.

Figur 6: forholdet mellem overliggende og underliggende netvirksomheder

Kilde: Vores Elnet

Orientering om nye tilslutningsaftaler

De underliggende og tilgrænsende netvirksomheder orienterer Vores Elnet efter indgåelse af nettilslutningsaftaler for produktionsanlæg og forbrugsanlæg over 5 MW, så den generiske profil kan indarbejdes i geozonens kategori.

Vores Elnet er garant for, at netvirksomheder, som er tilgrænsende eller underliggende i forhold til hvert af deres bevillingsområde, vil medvirke til løbende at orientere Vores Elnet om nettilslutningsaftaler i deres bevillingsområder umiddelbart efter deres indgåelse. Dermed kan nettilslutningsaftalerne indgå i Vores Elnets dynamiske geozoneopdatering efter samme proces som nettilslutningsaftaler, som Vores Elnet selv har indgået.

Som led heri har Vores Elnet orienteret sine underliggende eller tilgrænsende netvirksomheder om metoden anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 24. maj 2023 med en opdateret metode anmeldt den 22. marts 2024 og med dem indgået en aftale. Gennem aftalen er de tilgrænsende og underliggende netvirksomheder indforstået med at underrette Vores Elnet om nettilslutningsaftaler indgået i deres bevillingsområder med en sådan hyppighed, at geozonekortet kan blive opdateret i overensstemmelse med den anmeldte metode.

På Forsyningstilsynets forespørgsel har Vores Elnets repræsentant oplyst, at der i forvejen er en tæt og nødvendig dialog mellem

underliggende/sideordnede/overliggende netselskaber i sagsbehandlingsprocessen ved disse forholdsvis store NTA på over 5 MW. Der vil derfor være ingen eller kun uvæsentlige omkostninger forbundet med orienteringen, når en sådan NTA er indgået. Der indgår derfor ikke betaling i aftalen om orienteringen.

Forsyningstilsynet forstår metoden således, at Vores Elnet har en tilsvarende aftale med Green Power Danmark angående opdatering af Green Power Danmarks geozonekort.

En oversigt over sideliggende og underliggende netvirksomheder med netbevillingsområde i geozoner, som Vores Elnet har ansvaret for at opdatere, fremgår af nedestående tabel. Stations ID fremgår af geozonekortet på Green Power Danmarks hjemmeside. For underliggende netvirksomheder angives det hvilke kundekategorier (tilslutningspunkter), det underliggende netvirksomhed og Vores Elnet har netbevilling til.

Tabel 4: Oversigt over sideliggende og underliggende netvirksomheder

Underliggende eller sideliggende netselskab navn	Orienterer Vores Elnet ved nye nettilslutningsaftaler i geozoner, som Vores Elnet opdaterer	Netbevilling i følgende geozoner (Stations ID)	Anvender det underliggende netselskab dyn. geo.opd.?	Det underliggende netselskabs kundekategorier (tilslutningspunkter), hvor Vores Elnets dyn. geo.opd. derfor ikke finder anvendelse	Vores Elnets kundekategorier (tilslutningspunkter), hvor Vores Elnets dyn. geo.opd. finder anvendelse
TREFOR EI-net	Ja	MØH, MLA, SKR	Ja, (anmeldt til metodegodkendelse)	-	-
Ravdex	Ja	BUL, MSI, KTM, MBO, LNØ, RYN, ULL, LAN, OSØ, ORI, FVO, OTB, FGD	Nej	A-lav, B-høj, B-lav, C	A-høj+, A-høj+maske, A-høj
Flow Elnet	Ja	BRE, SCT, SFV, SHV, SPV, SBO, SKÅ, GUD, STE, RUB, VSK, RUD	Nej	A-lav, B-høj, B-lav, C	A-høj+, A-høj+maske, A-høj
Midtfyns Elforsyning	Ja	RIE, KRT, HJS, LIV, SHP, ESP, RAD, FÆG, RUB, FLV,	Nej	B-lav, C	A-høj+, A-høj+maske, A-høj, A-lav, B-høj
VEKSEL	Ja	RUD, TRY, MLM, FÆB	Nej	A-lav, B-høj, B-lav, C	A-høj+, A-høj+maske, A-høj

Kilde: Vores Elnet

Sagens parter

Forsyningstilsynet anser Vores Elnet A/S (CVR-nr. 25587987) for at være part i sagen i forvaltningsretlig forstand.

Forsyningstilsynet har anset SERVIA A.m.b.a, (CVR-nr. 40532285) som partsrepræsentant for Vores Elnet A/S.

Høring

Forsyningstilsynet har sendt et høringsudkast til afgørelse i partshøring hos Vores Elnet den 31. maj 2024.

Vores Elnet besvarede partshøringen i en mail af den 17. juni 2024. Forsyningstilsynet havde desuden en telefonsamtale med Vores Elnets repræsentant den 19. juni 2024 for afklaring af Vores Elnets bemærkninger. Repræsentanten sendte nogle afklaringer dertil til tilsynet den 25. juni 2024.

Bemærkningerne var relateret til offentliggørelse af opdateringer af geozonekategorier og resterende kapaciteter på selskabernes hjemmeside og Green Power Danmarks geozonekort. Vores Elnet bemærkede, at det afgørende er, at offentliggørelsen sker på gennemsigtig vis og uden, at der er uoverensstemmelser mellem, hvad der bliver vist på Vores Elnets hjemmeside og på Green Power Danmarks geozonekort.

Fristen for implementering af offentliggørelsen af opdateringerne var endvidere for kort (2 måneder i høringsudkastet til afgørelse) efter Vores Elnets opfattelse, og Vores Elnet opfordrede til, at fristen blev sat til seks måneder. Vores Elnet pegede på, at en længere frist sikrer tilstrækkelig tid til implementering uden at skulle genoptage sagen om metodegodkendelsen ved mindre forsinkelser i implementeringen.

Retsgrundlag

I det følgende gennemgås de bestemmelser i lovgivningen, der har betydning og relevans for nærværende afgørelse.

Elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023)

Det følger af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, at priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet. Efter elforsyningslovens § 73 a, stk. 3, kan ministeren fastsætte nærmere regler om fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

[...]

Stk. 3. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

Elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., fastsætter de grundlæggende rammer og principper for tarifiering. Efter § 73, stk. 1, 2. pkt. er prisdifferentiering Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter.

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. [...]

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning, § 1, nr. 59, samtidig med, at den tidligere elforsyningslovs § 73, stk. 1, 2. pkt., blev ophævet. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven⁴ fremgår bl.a.:

"Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag."

Forsyningstilsynet fører tilsynet med branchevejledninger efter elforsyningslovens § 73 b.

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Elmarkedsforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet)

Elmarkedsforordningen er som en EU-forordning almenyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. artikel 288, 2. pkt., i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde. I tilfælde af modstrid mellem national lov og en bestemmelse i forordningen er det ifølge fast og langvarig praksis fra EU-domstolen EU-bestemmelsen, at forordningen har forrang.

Efter artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen skal tariffer (priser), der opkræves af netoperatører for adgang til nettet, blandt andet 1) afspejle de faktiske omkostninger,

⁴ Lovforslag nr. 67 fremsat den 30. oktober 2020 om ændring af lov om elforsyning (gennemførelse af elmarkedsdirektivet, ensretning af udløbsdatoer for netbevillinger m.v.).

for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, 2) være gennemsigtige og 3) anvendes uden forskelsbehandling.

Det fremgår af artikel 18 stk. 1, at tarifferne skal afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturel sammenlignelig netoperatørs omkostninger (omkostningsægthed). Kriteriet om omkostningsægthed i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, er tillige indeholdt i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1.

Bestemmelsen er sålydende:

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikke-relaterede omkostninger, der støtter ikke-relaterede politiske målsætninger.

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

Metodebekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.)

Ministerens beføjelser efter § 73 a, stk. 3, er delegeret til Energistyrelsen, der har udmøntet bestemmelsen i bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v. (herefter metodebekendtgørelsen).

Metodebekendtgørelsen bestemmer i § 1, stk. 1 og 2, at netvirksomhederne skal anmelde deres prismetoder til Forsyningstilsynet, der skal godkende metoderne forud for, at netvirksomhederne må anvende metoderne. Af § 4 fremgår endvidere, at netvirksomhederne kan basere sine metoder på branchevejledninger:

§ 1. Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Energitilsynets godkendelse. Stk. 2. Energitilsynets godkendelse af metoderne er en forudsætning for virksomhedernes anvendelse af betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer.
[...]
§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

De enkelte netvirksomheder skal således anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser til godkendelse hos

Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, og metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Netvirksomhederne kan enten anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Green Power Denmark's branchevejledninger som for eksempel Producentbetaling i eldistributionsnettet. I begge tilfælde skal metoderne anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse og offentliggøres af hver enkelt netvirksomhed, jf. elforsyningslovens § 73 a, og § 1, stk. 2, og § 4 i metodebekendtgørelsen.

Forsyningstilsynets begrundelse for afgørelsen

Denne sag drejer sig om Vores Elnets metode for producentbetaling, som Vores Elnet har anmeldt til Forsyningstilsynets godkendelse den 24. maj 2023 og genanmeldt i form af en revideret metode den 22. marts 2024, som Vores Elnet gerne vil kunne anvende som erstatning for den metode for producentbetaling, som Forsyningstilsynets godkendte den 29. juli 2022.

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 73 a, stk. 1, elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. og 2. led, samt metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2, og § 4.

Netvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger, som Forsyningstilsynet fører tilsyn med, jf. § 73 b i elforsyningsloven og § 4 i metodebekendtgørelsen. Netvirksomhederne skal i anmeldelsen redegøre for eventuelle afvigelser fra standarden, jf. § 4 i metodebekendtgørelsen.

Den anmeldte Vores Elnets metode følger Branchevejledningen, dog med nogle afvigelser. Afvigelserne er nærmere beskrevet i sagsfremstillingen ovenfor og består overordnet i følgende elementer:

1) Geozonerne opdateres ugentligt frem for årligt.

For at geozonernes kategorier afspejler de ændringer i zonerne, som er afstedkommet efter nye tilslutningsaftaler, bliver geozonernes kategorier opdateret om mandagen. Disse hyppigere opdateringer gør, at anlægsejerne betaler for det til hver tid opdaterede tilslutningsbidrag baseret på geozonens kategori.

2) Resterende kapaciteter til kategoriskift offentliggøres.

Vores Elnet offentliggøre de resterende kapaciteter til kategoriskift i de enkelte geozoner ved den ugentlige opdatering. Det betyder i praksis, at anlægsejerne har mulighed for at se, hvorvidt zonen er tæt på eller væk fra karakterskift. Overblikket over muligheder (stor kapacitet før zonen skifter kategori) og risici (for lidt kapacitet før zonen skifter kategori) bidrager til forudsigelighed, dermed gør metoden gennemsigtig.

Forsyningstilsynet har i sin tilkendegivelse af 24. juni 2022 vurderet, at Branchevejledningen er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1. Tilsynet henviser til denne vurdering for så vidt angår de dele af TREFOR El-nets metode, der ikke afviger fra Branchevejledningen.

Den anmeldte metode giver efter tilsynets vurdering anledning til at vurdere afvigelserne fra Branchevejledningen i forhold til kriterierne om omkostningsægthed og gennemsigtighed, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 1. led, og elforsyningslovens § 73, stk. 1. Ligeledes giver afvigelsen tilsynet anledning til at vurdere afvigelsen i forhold til at på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til producenter, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, 2. led.

Omkostningsægthed

Forsyningstilsynet vurderer, at Vores Elnets anmeldte afvigelse lever op til kravet om omkostningsægthed i artikel 18, stk. 1, 1. led, i elmarkedsforordningen og elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Forsyningstilsynet lægger i sin vurdering vægt på, at en ugentlig opdatering medfører, at producenter i højere grad betaler for de omkostninger, som de giver anledning til, idet tilslutningsbidraget opdateres senest en uge efter ændring i omkostningsgrundlaget i zonen. Dette indebærer i øvrigt, at risikoen for en underdækning, der kan opkræves af forbrugere, alt andet lige vil blive reduceret.

Det bemærkes hertil, at geozonekategorien ikke nødvendigvis ændrer sig ved hver ugentlig opdatering, men kun når en ny tilslutningsaftale ændrer omkostningsgrundlaget for zonen. Forsyningstilsynet forstår det sådan, at den ugentlige opdatering har det formål, at man senest en uge efter ændring i omkostningsgrundlaget i zonen implementer nye tilslutningsbidrag. Dette fører til, at kommende anlægsejere betaler for de gennemsnitlige omkostninger, som de giver anledning til.

Gennemsigtighed

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden lever op til kravet om gennemsigtighed i artikel 18, stk. 1, 1. led, i elmarkedsforordningen og elforsyningslovens § 73 a, stk. 1.

Forsyningstilsynet har i sin vurdering lagt vægt på offentliggørelsen af restkapacitet i zonen med den anmeldte metode vil ske, før zonen skifter kategori, hvilket vil øge gennemsigtighed for producenter, der planlægger deres investering i Vores Elnets bevillingsområde, ligesom offentliggørelsen mere generelt vil bidrage til at skabe gennemsigtighed for producenter og forbruger for så vidt angår de seneste zoneændringer over hele landet.

Tilsynet bemærker hertil, at perioden fra tidspunktet for et stort tilslutningsprojekts første henvendelse til Vores Elnet til tidspunktet for underskrift af nettilslutningsaftale i de fleste tilfælde vil strække sig over et årsskifte. Det vil sige, at risikoen for en ændring på størrelsen på tilslutningsbidraget ved en årlig opdatering af geozonerne stadig er til stede, men ved dynamisk geozoneopdatering får producenter løbende informationer om sandsynligheden/risikoen for ændringer via restkapacitet på enkelte zone og eventuelle ændringer i zonekategorier.

Forsyningstilsynet har i sin vurdering derudover lagt vægt på, at kunden efter sin første henvendelse til Vores Elnet bliver oplyst af Vores Elnet om benyttelsen af en dynamisk

opdatering, og at geozonen som resultat af den dynamiske opdatering kan ændres, frem til indgåelsen af en nettilslutningsaftale, hvis der indgås aftale om et projekt på mere end 5 MW. Disse oplysninger i den indledende fase kan efter tilsynets vurdering indikere over for kunden, hvorvidt risikoen for kategoriskift er høj eller lav for den pågældende geozone, og oplysningerne bidrager således til gennemsigtigheden.

Det skal bemærkes, at geozonekategorien ikke nødvendigvis ændrer sig ved hver ugentlig opdatering, men kun når en ny tilslutningsaftale ændrer omkostningsgrundlaget for zonen. Dette kan også være tilfældet, når der tilsluttes et anlæg i en underliggende eller tilgrænsende netvirksomhed, hvad der er redegjort nærmere for ovenfor i sagsfremstillingen. Her redegøres også for de aftaler, som Vores Elnet har indgået med de underliggende og tilgrænsende netvirksomheder. Forsyningstilsynet lægger disse oplysninger til grund for afgørelsen. Tilsynet lægger ligeledes til grund, at Vores Elnet har en tilsvarende aftale med Green Power Denmark angående opdatering af geozonekortet i overensstemmelse med nærværende tilkendegivelse.

Angående offentliggørelsen af restkapaciteter har Vores Elnet oplyst, at deres IT-understøttelse for offentliggørelsen endnu ikke er klar til at blive sat i drift. Videre har Vores Elnet oplyst, at Vores Elnet idriftsætter den IT-understøttelse, der muliggør offentliggørelsen, så snart Forsyningstilsynet måtte godkende den anmeldte metode. På denne baggrund har Forsyningstilsynet fundet grundlag for at stille et vilkår for Vores Elnets anvendelse af den anmeldte metode. Der henvises herom til afsnittet "Anvendelsestidspunkt for metoden og varigheden af godkendelsen" nedenfor.

Angående vilkåret – som det var formuleret i det udkast til afgørelse, som Forsynings-tilsynet sendte i parthøring hos Vores Elnet den 31. maj 2024 – sendte Vores Elnets repræsentant nogle bemærkninger i deres høringsvar til tilsynet den 17. juni 2024. Der henvises herom til afsnittet "Høring" ovenfor.

Forsyningstilsynet har overvejet, Vores Elnets bemærkninger og har foretaget visse justeringer i udformningen af vilkårene for godkendelse. For tilsynet er det afgørende, at offentliggørelsen på netvirksomhedens og Green Power Denmark's hjemmeside stemmer overens og gennemsigtig. Tilsynet tager opfordringen om at forlænge fristen for implementering af offentliggørelsen forlænges fra to måneder til seks måneder til efterretning. Der henvises til afsnittet "Anvendelsestidspunkt for metoden og varigheden af godkendelsen" nedenfor.

Understøttelse af systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler

Forsyningstilsynet vurderer, at metoden understøtter systemets samlede effektivitet, i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, 2. led, i elmarkedsforordningen.

Forsyningstilsynet har i sin vurdering lagt vægt på, at metoden muliggør, at netvirksomheden opdaterer omkostningsægte prissignaler og offentliggør ledig kapacitet i den enkelte zone til investorerne løbende. Sådanne prissignaler med en løbende opdatering af den ledige kapacitet (metoden) kan muliggøre, at producenters projekter 1) placeres på de steder, hvor der er ledig kapacitet, 2) hurtigt kan tilsluttes og 3) er så billige som muligt at investere i.

Anvendelsestidspunkt for metoden og varigheden af godkendelsen

Som nævnt ovenfor i sagsfremstillingen og i afsnittet "Begrundelse" under "Gennemsigthed" har Vores Elnet har oplyst, at deres IT-understøttelse for offentliggørelsen af de dynamisk opdaterede geozoner ikke er klar til at blive sat i drift, og at Vores Elnet idriftsætte den IT-understøttelse, der muliggør offentliggørelsen, så snart Forsyningstilsynet måtte godkende den anmeldte metode.

På denne baggrund har Forsyningstilsynet fundet grundlag for at stille vilkår for Vores Elnets anvendelse af den anmeldte metode. Betingelsen indebærer, at Vores Elnet kan tage metoden i anvendelse, når Vores Elnet i praksis kan offentliggøre opdateringer af de såkaldte geozoners kategori og resterende kapacitet i den enkelte zone, så zonens kategori/farve kan ses både på Vores Elnets hjemmeside og på Green Power Denmarks geozonekort uden uoverensstemmelser mellem de to steder. Den resterende kapacitet i den enkelte zone skal offentligøres på Vores Elnet hjemmeside og evt. via et link på Green Power Denmarks hjemmeside. Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at offentliggørelsen af opdateringer og restkapaciteter vil kunne sættes i drift inden for seks måneders fra tilsynets godkendelse af metoden. I den forbindelse giver Vores Elnet tilsynet en meddelelse, når metoden tages i anvendelse.

Trods afvigelserne baserer metoden sig på Branchevejledningen, som Forsyningstilsynet har taget til efterretning for en periode frem til udgangen af 2026. Som konsekvens heraf er den anmeldte metode kun godkendt for en periode frem til udgangen af 2026.

Vejledning

Forsyningstilsynet kan til enhver tid føre et tilsyn med, hvordan Vores Elnet udmønter den metode, som tilsynet godkender med nærværende afgørelse. Et sådant tilsyn kan omfatte f.eks., hvordan Vores Elnet offentliggør opdateringer af geozoner og restkapaciteter, sådan at det sker gennemsigtigt i praksis.

Offentliggørelse af afgørelsen

Denne afgørelse vil blive offentliggjort på Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase (<https://afg.forsyningstilsynet.dk>), jf. elforsyningslovens § 78 b.

Klagevejledning

Der er mulighed for at klage til Energiklagenævnet over Forsyningstilsynets afgørelse.

Klagen skal være indgivet skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen kan indgives til Energiklagenævnet i Nævnenes Hus gennem klageportalen på kpo.naevneneshus.dk. Alternativt kan klagen indgives pr. e-mail til

ekn@naevneneshus.dk eller pr. post til Energiklagenævnet, Nævnenes Hus,
Toldboden 2, 8800 Viborg.

Yderligere vejledning om klage fremgår på Energiklagenævnets hjemmeside
www.ekn.dk eller kontakt Energiklagenævnet på tlf.: 72 40 56 00.

Reglerne om klage fremgår af § 89 i elforsyningsloven.

Med venlig hilsen

Carsten Smidt
Direktør